

Bijkomende dienstverlening en btw-vrijstellingen: zeker geen sinecure

Zorginstellingen werkzaam in de care verrichten niet enkel zorg. Om het cliënten en patiënten zo comfortabel mogelijk te maken, bieden veel instellingen additionele dienstverlening aan. Het is vaak niet eenvoudig vast te stellen of deze dienstverlening vrijgesteld van btw kan plaatsvinden. Succesvolle toepassing van een btw-vrijstelling voorkomt extra kosten. De toegankelijkheid van de zorg blijft daardoor beter gewaarborgd.

In deze bijdrage bespreken we het btw-arrest van het Europese Hof van Justitie over bijkomende dienstverlening in de ouderenzorg en de wijziging vanaf 2014 rond het beheer van cliëntgelden.

Ouderenzorg: uitspraak Europees Hof van Justitie over bijkomende dienstverlening

Zorginstellingen die zich richten op senioren bieden vaak een arsenaal aan diensten aan. Van sommige diensten is direct duidelijk dat zij vrijgesteld van btw kunnen worden verricht zoals het helpen met douchen, aankleden, en het verzorgen van maaltijden. De btw-behandeling van aanvullende diensten is echter niet altijd zo duidelijk.

In een recente situatie waarover het Hof van Justitie een btw-oordeel diende te vellen, bood de zorginstelling behalve zorg ook facultatieve diensten aan in een complex van aanleunwoningen. De zorginstelling exploiteerde onder andere een bar-restaurant, een fysiotherapiezaal, een wasserette en een artspraktijk. Cliënten stonden het vrij gebruik te maken van deze diensten. De Belgische zorginstelling 'Jardins de Jouvence' was op basis van de wet verplicht deze diensten aan te bieden. Daarom oordeelde het Hof van Justitie dat deze diensten deel uitmaakten van het pakket aan zorg dat door verzorgingstehuizen moest worden aangeboden en om die reden btw-vrijgesteld.

Of aanvullende dienstverlening door verzorgingstehuizen in Nederland ook kan delen in een btw-vrijstelling, dient naar onze mening te worden beoordeeld of deze noodzakelijk is voor het leveren van ouderenzorg. Aangesloten kan worden bij de voorwaarden die de Nederlandse wet stelt. Daarbij is van belang dat het aanbieden van deze diensten niet leidt tot een verstoring van de concurrentieverhoudingen.

Gelet op de diversiteit aan diensten in de ouderenzorg, zal het niet altijd eenvoudig zijn om te bepalen in hoeverre de aangeboden aanvullende dienstverlening als noodzakelijk voor de ouderenzorg kan worden beschouwd. Echter, op basis van dit arrest lijkt de kans aanwezig dat meer diensten vrijgesteld van btw kunnen worden aangeboden dan tot nu toe werd aangemen. Als dat zo is, zou dat een verlaging van de zorg-

kosten kunnen betekenen. Wij adviseren daarom dat zorginstellingen nagaan of – een deel van – hun aanvullende dienstverlening onder een btw-vrijstelling kan worden gebracht naar aanleiding van genoemd arrest.

Beheer cliëntgelden door zorginstellingen

In de praktijk komt het regelmatig voor dat mensen met een verstandelijke of fysieke beperking niet in staat zijn om hun eigen vermogen te beheren. Veel zorginstellingen bieden cliënten de mogelijkheid om hun gelden te laten beheren door de zorginstelling. Voor deze diensten was goedgekeurd dat zij delen in de btw-vrijstelling voor het verzorgen en verplegen van in een instelling opgenomen personen.

Met de *Wet wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap* is het per 1 januari 2014 echter niet meer toegestaan het beheer plaats te laten vinden door de zorginstelling. Dit met het oog op bescherming van de cliëntgelden en de zorginstelling. Slecht beheer bij de zorginstelling mag immers niet leiden tot het verlies van privégeden van cliënten, noch zou foutief handelen in het kader van het beheer de zorginstelling mogen raken. Door het zogeheten 'ringfencing' is het in principe niet meer mogelijk de btw-vrijstelling voor dergelijke zorginstellingen toe te passen op het beheer van cliëntgelden. Echter, er bestaat de mogelijkheid om een andere btw-vrijstelling op verzoek van de bewindsinstellingen toe te passen. Hiertoe dient de Belastingdienst het verzoek te honoreren. Gelet op het sociale karakter van de aangeboden diensten, heeft de Belastingdienst aangegeven sympathiek tegenover dergelijke verzoeken te staan. Met het indienen van een succesvol verzoek bestaat dus de mogelijkheid om de zorgkosten te drukken. Zonder verzoek lijkt de dienstverlening wel belast met btw.

Tot slot

Zorginstellingen bieden vele aanvullende diensten aan die 'schuren' tegen het hoofddoel van verzorging en verpleging. Door hun karakter is niet altijd eenduidig vast te stellen of zij delen in de btw-vrijstelling. In het geval van twijfel is afstemming met de Belastingdienst gewenst. ///

Eduard Flinterman
& Marnix Rijkens,
PwC, in samenwerking met de expertgroep Belastingen